

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 93/22

Luksemburgā, 2022. gada 2. jūnijā

Tiesas spriedums lietā C-122/21 | Get Fresh Cosmetics

Putojošas vannas bumbas: dalībvalstis ar konkrētiem nosacījumiem var ierobežot tādu kosmētikas līdzekļu izplatīšanu, kurus to izskata dēļ var sajaukt ar pārtikas produktiem un kuri var būt bīstami veselībai

Interese aizsargāt patērētāju veselību un drošību atsevišķos gadījumos var prevalēt pār tiesībām tirgot konkrētus kosmētikas līdzekļus

Get Fresh Cosmetics Limited Lietuvā tīmekļvietnē tirgo noteiktus kosmētikas līdzekļus. Lietuvas iestādes veica pārbaudi un konstatēja, ka dažiem izstrādājumiem, proti, vairāku veidu vannas bumbām, ir pārtikas produktu izskats, tie rada patērētājiem, it īpaši bērniem, saindēšanās risku un apdraud patērētāju drošību. Lietuvas iestādes uzdeva *Get Fresh Cosmetics* izņemt tās no tirgus.

Lietuvas Augstākā administratīvā tiesa, izskatot strīdu pēdējā instancē starp *Get Fresh Cosmetics* un Lietuvas iestādēm šajā lietā, ir lūgusi Tiesu precizēt Direktīvas 87/357¹ interpretāciju, lai noteiktu, vai ar objektīviem un pamatotiem datiem ir jāpierāda, ka likt mutē tādus izstrādājumus, kuri, nebūdami pārtikas produkti, tomēr izskatās kā pārtikas produkti, var būt bīstami veselībai vai drošībai.

Šodien pasludinātajā spriedumā Tiesa vispirms atgādina, ka Direktīva 87/357 ir piemērojama izstrādājumiem, kuri to maldinošā izskata dēļ apdraud patērētāju drošību vai veselību.

Turklāt Tiesa norāda, ka Direktīvas 87/357 tiesību normas attiecas uz izstrādājumiem, kuri apdraud patērētāju drošību vai veselību, kuri, nebūdami pārtikas produkti, izskatās kā pārtikas produkti un kurus lietot pārtikā var būt bīstami, jo tas var izraisīt, piemēram, nosmakšanu, saindēšanos, gremošanas trakta perforāciju vai aizsprostošanos. Tomēr Tiesa uzsver, ka ar šīs direktīvas tiesību normām nav iedibināta bīstamības prezumpcija attiecībā uz izstrādājumiem, kurus var sajaukt ar pārtikas produktiem.

Šajā ziņā Tiesa norāda, ka Direktīvā 87/357 ir paredzēts aizliegums tirgot, importēt, ražot vai eksportēt noteiktus izstrādājumus, ja ir izpildīti četri tās 1. pantā paredzētie kumulatīvie nosacījumi, proti, pirmkārt, izstrādājums nav pārtikas produkts, bet tam ir pārtikas produkta forma, smarža, krāsa, izskats, iepakojums, marķējums, tilpums vai izmēri; otrkārt, iepriekšējā punktā minētās īpašības ir tādas, kas vedina patērētājus, it īpaši bērnus, uzskatīt to par pārtikas produktu; treškārt, ir paredzams, ka šī iemesla dēļ patērētāji šo izstrādājumu liks mutē, sūkās vai norīs un, ceturtkārt, ja šo izstrādājumu liek mutē, sūkā vai norij, tas varētu būt bīstami un izraisīt, piemēram, nosmakšanu, saindēšanos, gremošanas trakta perforāciju vai aizsprostošanos.

Tomēr Tiesa konstatēja, ka Direktīvā 87/357 nav ietverta tiesību norma, ar kuru tiktu iedibināta bīstamības prezumpcija attiecībā uz izstrādājumiem ar maldinošu izskatu, tostarp, prezumpcija, ka šādu izstrādājumu likšana

¹ Padomes Direktīva (1987. gada 25. jūnijs) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz izstrādājumiem, kuri to maldinošā izskata dēļ apdraud patērētāju veselību vai drošību (OV 1987, L 192, 49. lpp.).

mutē, sūkāšana vai norīšana ir bīstama, bet – gluži pretēji – Savienības likumdevējs saskaņā ar šo pēdējo minēto nosacījumu prasa, lai bīstamība tiktu izvērtēta katrā gadījumā atsevišķi.

Turpinājumā Tiesa uzskata, ka šāda prezumpcija nav saderīga ar to, ka Direktīva 87/357 neaizliedz tirgot tādus izstrādājumus, kurus var sajaukt ar pārtikas produktiem, bet tās mērķis ir novērst šķēršļus brīvai aprītei, kas izriet no valsts tiesību aktiem par šādiem izstrādājumiem, vienlaikus nodrošinot patērētāju veselības un drošības aizsardzību.

Turklāt Tiesa norāda, ka valsts iestādēm katrā atsevišķā gadījumā ir pienākums izvērtēt attiecīgo izstrādājumu objektīvās īpašības, lai noteiktu, vai ir izpildīti četri Direktīvas 87/357 1. pantā paredzētie nosacījumi, kas pamatotu pieņemt lēmumu par to tirdzniecības aizliegumu.

Tiesa arī uzsver, ka, veicot šo vērtējumu, valsts iestādēm ir pienākums ņemt vērā personu un noteiktu patērētāju grupu, it īpaši bērnu, neaizsargātību.

Tiesas skatījumā Direktīvas 87/357 tiesību normas tomēr neuzliek valsts iestādēm pienākumu ar objektīviem un pamatotiem datiem pierādīt, ka izstrādājumus, kuriem ir pārtikas produktu izskats, var sajaukt ar pārtikas produktiem vai ka riski veselībai un drošībai, ko šāda sajaukšana var radīt, ir pamatoti.

Tādējādi Tiesa uzskata, ka ES tiesības neļauj noteikt prasību pierādīt, ka ir ticams, ka šādi riski īstenosies, jo tas nenodrošinātu taisnīgu līdzsvaru starp preču brīvu aprīti un patērētāju tiesību aizsardzību.

ATGĀDINĀJUMS. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ļauj dalībvalstu tiesām to tiesvedības ietvaros uzdot jautājumus Tiesai par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Tiesa neiztiesā strīdus, ko izskata valstu tiesas. Valsts tiesai ir jāatrisina lieta saskaņā ar Tiesas nolēmumu. Šis nolēmums tāpat ir saistošs citām valstu tiesām, kurām ir jāatrisina līdzīgas problēmas.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja ☎ (+352) 4303 6005.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami [“Europe by Satellite”](#) ☎ (+32) 2 2964106

Palieciēt ar mums!